

YICH DAN' NYOJ KE BE'NN HEBREO KA'

Diosen' bse'le' Xhi'nne' nench be'rene' be'nnach di'lle

¹ Kana' Diosen' be'rene' da xozxta'ollo ka' di'll da zan ras, ka nak bse'le' be'nn ka' jatixjwe' xti'lle'n, na' nlla'a nlla'a be'e toe' toe' len. ² Na' nna' ba bllin lla ba be'ren Diosen' lli'o di'll, dan' bse'l Xhi'nne'n bzejnie're' lli'o. Le Xhi'nn Dios na'n bene' yebá na' yellrio. Na' wllin lla gak rallne'e yeolol da de. ³ Na' ka nak Le'en, llroe're' ka be'nn za'ken nak Diosen', le ka ya'nnen' nak yichjra'llda'o Xe'e Dios na'n, nak yichjra'llda'we'n. Na' Xhi'nn Dios na', llone' nench yeolol da de bi te ke, le nape' yel wak nench llak kon ka ne'en. Le'en bzane' kwine' gote' nench baxhí bayall lli'o, ni ke da xhinnj kello na'. Bayoll na' bayepe' yebán', jallie' kwit Xe'e Diosen' chla' cha'we, na' llnebia'rene' Le'e.

Xhi'nn Diosen' naklle' be'nn brao ka angl ka'

⁴ Xhi'nn Diosen' za'klle' ka angl ka', be'nn ka' llon llin ke Diosen'; na' Dios na' be'e to re'e da nakll de bara'nne xhen ka angl ka'. ⁵ Le Diosen', ni to angl ka', bi nna ye'e kan' golle' Xhi'nne'n, lle'e Le'e:

Rwe' nako' Xhi'nna';

nna' lla ba broe'ra' non' nako'.

Na' bi nna nne'e ka di'll ki ke noteze angl, kan' bne'e ke Xhi'nne'n, bne'e:

Nada' gona' nench wroe'n naka' Xe'e,

na' gona' nench wroe'n nake' Xhi'nna'.

⁶ Na' Xhi'nn Diosen' nake' be'nn le zerawe za'ke.
Ke len na' kan' bse'le' Le'e yellrio ni, bne'e:

Yeololte angl kia' ka', llaya'l wxenra'll ake' Le'e.

⁷ Na' bne'e ke angl ka':

Angl kia' ka' be'nn ka' llon xchina', gak ake' ka be'
da llechj,

na' gak ake' ka bel yi'.

⁸ Zan ke Xhi'nne' na' be'e di'll, bne'e:

Rwe'n nako' Dios, na' nnebia'o ke chnare.

Na' ka wen na' llono' lnebia'on, llono' da zej
lixheje.

⁹ Llawero' da zej lixheje, na' llwiero' da xhinnj.

Ke len na' brej Diosen' rwe', ba bzoe' rwe' nbaraz
ka noteze be'nne.

¹⁰ Na'll ne xti'll Diosen' ke Xhi'nne'n:

Xana' Dios, beno' yellrion' ka bzoraoten',

na' yeolol dan' llre'llo le' yebá na', da benkzo'
rwe'n.

¹¹ Na' wllin lla kate te ke yeolol da ka' llre'llo le'
yebán', na' yellrio ni,

zan rwe' bi te ko'o, zokzo' ke chnare.

Na' le' yebán' ren yellrion', yeyoen ka llayoe to ra'll
da ba nllin.

¹² Na' le' yebán' ren yellrion', gono'n ka llon to
be'nne kat llatobe xhe'e.

Zan ka nak rwe', toze ka nakso' ke chnare, kbat llin
lla te ko'o.

¹³ Ni to angl ka', bi nna ye Diosen' kan' golle'
Xhi'nne' na', lle'e Le'e:

Blle' kwita' cha'we ni, nnebia'llo txhen,

na' gona' nench yeolol no llwie rwe', yedlle' ake'
xhnia'o ni, wxhexj yichj ake' rao'.

¹⁴ Na' ka nak angl ka', yeolole' nak ake' be'nn wen xchin Dios, na' llse'le' leake' llakrén ake' lli'o ba basrá Diosen'.

2

*Llaya'l wzenayllo ke Dios nench yeke'e do'l kel-
lon'*

¹ Dan' nak Xhi'nn Diosen' be'nn za'kll ka angl ka', llaya'l wzenayllo xti'lle'n do yichj do ra'll-llo ka dan' ba bénkzello na', le wanra'll-lon cha' bi wzenayllon do yichj do ra'll-llo. ² Gokra'll Diosen' wzenay da xozxta'ollo ka' ke ley ke'e dan' bdixjwe' angl ka'. Ke len na' be'e Diosen' yel llza'kzi' ke ake' da llaya'l gak ke totoe', dan' bi bzenay ake' ke'e na', ben ake' kon da bnen ke ake'. ³ Kere da yerallo, bi si'llo yel llza'kzi' dan' gonne' kellon', cha' bi wzenayllo xti'll Xanllo Jesús'en', Le'e bene' da za'k nench basre'e lli'o. Kwine' bdixjwe're' da nelle, na' be'nn ka' bene kan' bne'e na', ba broe' akre' lli'o naken da li. ⁴ Leska' ni ke Dios na'n ben ake' da yebánello, na' be'e leake' zan yel wak, na' kone Spíritu ke'e na', ben ake' zan da wen. Na' da ka' yeololen gok kon kan' bne Dios na', nench bnnézello xti'll Xanllon' naken da lixheje.

Jesucriston' goke' ka lli'o be'nnach

⁵ Kere angl ka' nnebia' kat llin lla ga't yellrrio koben' dan' lloe'llo xti'll na'. ⁶ Na' nyoj ra't le' xti'll Diosen' gan' be'rén to be'nne Le'e di'lle, bne'e: ¿Noxha nak neto' be'nnachen', lli' yichjo' neto'? Na' ¿bixchen badzenia'na'o llakreno' neto'?

⁷ Na' angl ka' nak akte' ye ra't be'nn brao ka be'nnache.

Beno' nench be'nnachen' nake' be'nn za'ke nench llake' xhen, na' gap ake' le'e bara'nne.

Na' beno' nench gak yeolol da zjadé rao na'a be'nnach.

⁸ Na' ben Diosen' nench ni't yeolol da de xhnia' be'nnache, bibi bkwa'nn Diosen' da bi broe' rao na'a be'nnache, la'kze bi nna re'llo gak yeololen rao na'a be'nnachen'. ⁹ Na' yeololte ba yo'kze rao na'a Jesúsén', la'kze chak bzoe' yellrio ni, gokll angl ka' brao ka Le'e. Na' nna' ba bzane' kwine' gote', na'llen' ba ben Diosen' llaklle' xhenll ka leake' nench nakbie' nake' be'nn za'ke. Le dan' nllie' Diosen' lli'o be'nnach, ke len na' be'e latj got Jesúsén'.

¹⁰ Diosen' bene' be'nnache, na' yeolol da zjadé, nench wxenra'll-lloe'. Na' bene' wen ke lli'o, le lle'nre' be'nn zan gak ake' xhi'nne', na' yellín ake' gan' llie' na', gan' yo' beni' xhen, na' bllie' bia'a bxha'kzi' Jesúsén' nench basre'e lli'o ke chnare.

¹¹ Jesúsén' ba bene' lli'o rallna'a Dios, na' nakllo Jesúsén' txhen nakllo xhi'nn Dios. Na'llen' bi llaye'e Jesúsén' ye'e lli'o nakllo bi'ch lwellje'. ¹² Da nyojkze, Jesúsén' golle' Diosen':

We'rena' bi'ch lwellja' xti'llo',
na' ren be'nn ka' ndop nxenra'll ake' rwe', gola' gona' rwe' xhen.

¹³ Na'll bne Jesúsén':

Nada' zoa' nxenra'll-lla' Diosen'.

Na'll ne'e da yobre:

Ganni zoa' txhen ren be'nn ka' bro' Diosen' rao na', be'nn ka' ba nake ka xhi'nna'.

¹⁴ Lli'on ba bxhi'i Diosen' ka no xhi'nne', nakllo be'nn de be're ren llen, ke len na' gorjkze Jesúsén', nake' be'nn de be're ren llen. Na' dan' gote' na'n

bzoere' bzo'e' daxi'on chla're dan' nap yel waken' ll-lleyi'n be'nnachen'. ¹⁵ Na' bene' da bill llebllo gatlo kan' lleb yezikre be'nnach ka', nna zo ake' nban ake', lleb ake' gat ake'. ¹⁶ Na' dan' bede' yellrio ni, kere bede' gakrene' angl ka'n, bede' nench gakrene' lli'o nakllo xhi'nn dialla Abraham na'. ¹⁷ Ke len na' benen bien goke' doxhen kan' nak lli'o be'nnach, nench goke' bxoz brao kello rao Dios, na' baya'chra'lle' lli'o. Bzane kwine' ballayrawe', ni ke da xhinnj kellon', nench na' wazi'xhen Diosen' kello. ¹⁸ Na' dan' bllayrawe' kan' bko'yele daxi'on Le'e gone' da xhinnj, na' bi bene' da xhinnj, na'llen' nnezre' akren' gakrene' lli'o kat llo'yele daxi'on lli'o gonllo da xhinnj.

3

Za'kll Jesúsén' ka da Moisésén'

¹ Be'nn bi'che, ba brej Diosen' lli'o nakllo rallne'e, na' llaya'l lljadinra'll-llo Xanllo Jesucristo be'nnen' bse'le'. Nake' bxoz brao kello be'nnen' llonlira'll-llo. ² Jesúsén' bene' kon ka ya'nnen' bne Dios, be'nnen' bse'l Le'e chak bde'e yellrio ni, ka'kzen' ben da Moisésén' kan' gokrene' da xozxta'ollo ka' kana', be'nn ka' gok dialla ke Dios. ³ Na' Jesúsén' llaya'l si'lle' yel bara'nn ka da Moisésén', ka to be'nn llon to yo', llaya'l si'lle' yel bara'nn kerke be'nnen' zo chelteze lo yo' na'. ⁴ Le yeololte yo' ak, zo be'nn ben len, na' Dios na'kzen' ben yeolol da de. ⁵ Da Moisésén' goke' ka to be'nn wen llin ke Dios, bene' kon kan' bne Dios na', nench gokrene' da xozxta'ollo be'nn ka' gok dialla ke Dios na'. Na' le'en be'e di'll ke da ka' za chixjwe' Diosen'. ⁶ Na' Criston' nake' Xhi'nn Dios, na'llen'

bzoe' xti'lle'n, na' nake' xan yeolol lli'o nak dialla ke Dios. Na' ka'n naken cha' sechichllo wxenra'llllo Diosen' doxhente, na' llawello nnézello gak wen kello.

Wzokzlllo nbaraz rao Dios

⁷ Ke len na' llaya'l wzenayllo kan' ne Spíritu ke Diosen' gan' nyoj di'llen' nen:

Cha' re' yénere kate nne Diosen' re',

⁸ bi gacre be'nn ra'llda'o war, kan' baso'n be'nn ka' kana',

bi bzoa ake' xti'lle'n kan' bda'ba'y ake' Diosen' latj dachen'.

⁹ Na' bda'ba'y xozxta'ore ka' nada',

la'kze bre'e aktere' kan' ben akre' rao choa (40) iz.

¹⁰ Na'llen' goklla'a be'nn ka' blla'a ganna', na' bnia':

“¿Gara dara yichjra'llda'o ake'n, bi lljadinra'll ake' nada'?

Na' bill nao ake' xhnneza'n, gon ake' kan' lle'nra' na'.”

¹¹ Na'llen' blla'a ake', na' bdichjbia' ke ake' bnia':

“Kbat si'i ake' banez yezi'ra'll ake' kan' llazi'ra'lla' nada'.”

¹² Be'nn bi'che, lewiá ke we're latj nnebia' da xhinnjen' re', nench ke lloj yichjre bill wxenra'llre

Dios be'nnen' zo ke chnare. ¹³ Nna' chak nna de latj wxenra'llllo Dios, lewnneyoe lwelljre yeo lla,

nench ke siye'e da xhinnjen' re', na' gacre be'nn ra'llda'o war. ¹⁴ Da li gakllo Criston' txhen, cha'

nna zollo nxenra'll-lloe' kate llinte lla gatllo, kon cha' nxenra'll-lloe' kan' bxenra'll-lloe' da nellte.

¹⁵ Xti'll Diosen' nyojen nen:

Cha' yénere kate nne Diosen' re',

bi gakte be'nn ra'llda'o war kan' baso'n da
 xozxta'ore ka' kana', bi bzoa ake' xti'lle'n.
 16 Na' dan' nen ka', lloe'n di'll ke da xozxta'ollo
 ka' babej da Moisésen' gan' nzi'i Egipto. Ben akre'
 kan' goll Diosen' leake', na' bi bzenay ake', bdilrén
 ake' Diosen'. 17 Ke len na' goklla'a Diosen' leake'
 choa iz, ni ke da xhinnjen' ben ake' na', na' wasa't
 ake' kan' nna lla'a ake' latj dachen'. 18 Be'nn ka',
 bi bzoa xti'll Diosen', bdichjbia' Diosen' ke ake',
 bne'e bi si'i ake' yel nbarazen', yezi'ra'll ake' kan'
 llazi'ra'll Dios na'. 19 Na' llroe'n bi byeje' ake' ke
 Diosen', ke len na' bi gok so ake' nbaraz yezi'ra'll
 ake' kan' llazi'ra'll Le'e.

4

1 Na' lekze ni ke lli'on bne Diosen', be'nn
 cheje' xti'lle'n nni't ake' nbaraz yezi'ra'll ake' kan'
 llazi'ra'll Le'e. Ke len na' llaya'l bi gakklo wedenay
 rao Diosen'. 2 Lli'o ba bénello Di'll Wen na', nench
 gak yerallo rao da xhinnjen', ka di'll dan' bene
 da xozxta'ollo ka' kana', na' di'll dan' ben akre'n,
 bibi de benen ke ake' le bi byeje' ake' ke'e. 3 Na'
 lli'o lleje'llo kan' ne Dios na', ba zokzlllo nbaraz
 llazi'ra'll-llo kan' llazi'ra'll Le'e. Na' nyoj dan'
 bne'e ke da xozxta'ollo ka', bne'e:
 Na'll goklla'a ake' bdichjbia', bnia':
 “Kbat si'i ake' banez yezi'ra'll ake' kan' llazi'ra'lla'
 nada.”
 Diosen' bzorao llazi'ra'lle' kan' bayoll bxie' yell-
 rion'. 4 Na' zo ra't gan' nyoj xti'll Diosen' kan' bene'
 lla gallen', nen:
 Kat bllin lla gallen', billbi ben Diosen', kon bzoe'
 nbaraz bazi'ra'lle'.
 5 Na' leska' nyoj kan' bne'en, nen:

Kbat si'i ake' banez yezi'ra'll ake' kan' llazi'ra'lla' nada'.

⁶ Na' nna naken da li, bal be'nn bi nna chejle' ake' xti'll Diosen', na' ni't ake' bi nna so ake' nbaraz yezi'ra'll ake', kan' llazi'ra'll Le'e, na' be'nn ka' bene Di'll Wen ke'en kana' bi byejle' ake', na' bi gok yezi'i ake' banez yezi'ra'll ake', yel bi bzenay ke ake' na'. ⁷ Bde na' bne Diosen' da yobre: “Nna' wak yezi're banez yezi'ra'llre.” Na' bene' nench bzoj da rey Daviden' da ni, nen:

Cha' nne Diosen' re' nna',
bi gacre be'nn ra'llda'o war.

⁸ Da Josuén' bche'e da xozxta'o be'nn Israel ka', gan' bxhi'i ake' yellrio dan' be'e Diosen' leake', na' bibi gok gone' nench nni't be'nn ka' nbaraz yezi'ra'll ake'. Ke len na' bdere be'e Diosen' di'll, bne'e wllin lla cha'a be'nn yezi'i ake' banez yezi'ra'll ake'. ⁹ Ke len na' ba brej Diosen' be'nn nench gak ake' rallne'e, leake'n nni't ake' nbaraz yezi'ra'll ake' ka nbarazen' bzo Le'en. ¹⁰ Na' be'nn ka' ba llazi'ra'll ake', bill llon ake' ka nen ke ake', llazi'ra'll ake' kan' llazi'ra'll Diosen', ka bayoll bxie' yeolol da zjadé. ¹¹ Na'llen' llaya'l we'la'll-llo chejle'llo xti'll Diosen' do yichj do ra'll-llo, nench yezi'llo banez yezi'ra'll-llo kan' llazi'ra'll Dios na', bi gak kello kan' gok ke be'nn ka' bi byejle' xti'lle'n kan' ben da xozxta'ollo ka'.

¹² Xti'll Diosen' napen yel wak yekoben yichjra'llda'o be'nn llzenay len. Llazen lo yichjra'llda'ollo, na' llonllen ka to spad da nla llop la' rawe, le llroe'n lli'o cha' llzenayllo ke Diosen' o cha' ke kwinllo, na' llzejnie'n lli'o ka xhbab da yo' lo yichjra'llda'ollon', na' ren yeolol

da zera'll-llo cha' naken da wen o cha' naken da xhinnj. ¹³ Bibi de da nga'ch rao Diosen'. Le'en nnezre' yeololte da yo' lo ra'llda'ollo, na' wllin lla kat nnabyollre' lli'o ke yeolol da benllo.

Jesúsen' nake' bxoz brao kello

¹⁴ Jesúsen' be'nnen' nak Xhi'nn Diosen' ba bayepe' yebá, na' llie' gan' llia Dios na'. Nake' bxoz brao kello be'nn le zerawe za'ke'. Ke len na' llaya'l seteze sello wxenra'll-loe' kan' ba bnello gonllo na'. ¹⁵ Jesúsen' be'nnen' nak bxoz brao kellon', llakbe're' bi da ka' nak da zed kello, le daxi'on gokra'llen wko'yelen Le'e gone' da xhinnj, na' la'kze blayrawe' ka ya'nnen' llayrao lli'o, na' bi bene' da xhinnj. ¹⁶ Ka naken nake' bxoz brao kello, na' llaya'chra'lle' lli'o, na'llen' llaya'l yelwill-llo Diosen' gan' llie' na', bi lleblllo we'renllloe' di'lle, nnabllo yezi'xhene' kello, na' gakrene' lli'o, le nllie're' lli'on.

5

¹ Yeolol be'nn ka' ba gok bxoz brao ke yell Israelen', be'nn brej lwellj be'nnach ake, gok rao na'a ake' lljasán ake' bi da lljasán ake' rao Dios na', baso'te' bayi'x ak, brarj ake' xchen akba' nench bazi'xhen Diosen' do'l xhia ke da xozxta'ollo ka'. ² Na' bxoz ka' bdap ake' yel llxhenra'll ke be'nn bi nna chejnie' kan' llaya'l gon ake' na', na' ren be'nn ka' ba nxoayay da xhinnjen' leake', le lekze be'nnach be'nn wen da xhinnj leake'. ³ Ke len na' benen bien, bxoz ka' baso'te bayi'x ak, na' brarj ake' xchenba', nench bnnab ake' yezi'xhen Diosen' da xhinnj ke ake'n ren da xhinnj ke yezikre be'nne.

⁴ Na' ni to bxoz ka' bi bayoe'rao kwin ake', na' bi brej kwin ake' gak ake' bxoz brao, Dios na'kzen' llbej leake', totoe' gak ake' bxoz brao kan' bene' breje' da Aarón. ⁵ Ka'kzen' gok ke Criston', bi bayirje' akre gone' nench gake' xhen, ni ke brejze kwine' gake' bxoz brao, Dios na'kzen' breje' Le'e, na' golle' Le'e:

Rwe'n nako' xhi'nna',
nna' lla ba broe'ra' bzoa' rwe'.

⁶ Na' ga yobre nyoj ye to da bne'e:

Rwe' nako' bxoz ke chnare,
kan' gok bxoz be'nnen' re Melquisedec.

⁷ Na' Criston' chak bde'e yellrio ni, balwille' Xe'e Diosen' be'nnen' nape' yel wak nench yesre'e Le'e bi gate', na' bnne'e zillje bllelle' bnnabe' gakrene' Le'e. Na' bxhexj yichj Criston', bene' kan' bne Xe'e na', na'll Xe'e Diosen' bzenaye', na' gokrene' Le'e nench bi bllebe' yel goten'. ⁸ Na' Criston' la'kze nake' Xhi'nn Dios, llayraokze' yeolol da ka' gok ke'e, na' bzo'e xti'll Diosen' nench byejnie're' kan' llak ke lli'o be'nnache. ⁹ Na' bayoll gok ke'e yeolol da gokra'll Diosen', na'llen' gope' yel wak, be'e yel llasrá ke yeolol be'nn wzenay ake' ke'e. ¹⁰ Kan' naken Dios na'n, breje' Le'e nake' bxoz brao, nake' ka bxoz Melquisedec.

Llaya'l wiallo nench ke ganra'll-llo xti'll Diosen'

¹¹ Nna dell da nnia' re' ke da ki, na' to bni' naken nnia'n, na' chejnie'ren, le bill lle'nere wzenayren.

¹² Da xhen ba gok nxenra'llre Criston'. Ba go'l wzejnie're be'ne xti'll Diosen' chenake, na' latj wzejnie'ren na', nna yállzere no wzejnie' re' da yobre, ka da ka' bsdre nellte. Ke len na' nakre ka to bida'o nna lla'll, latje ba llaya'l gaobe' yel

wao. ¹³ Na' be'nn ka' nna yallj wsed akre' leake', nak ake' ka to bida'o nna lla'll, bi nna chejnie' akre' xti'll Diosen' kwasro, nench gon ake' da zej lixhej rao Dios. ¹⁴ Na' dan' ne xti'll Diosen' da nakll bni', naken ka to yel wao da llao be'nn gore. Na' be'nnen' ba llejnie' len na', wayakbe're' kat bi da yenre' cha' naken da wen o cha' naken da xhinnj, le ba yo'rawe' llzenaye' ke Dios.

6

¹ Ke len na' ba llaya'l garllo, kere le da leze wiallo ka da ka' bsdlllo kan' bxenra'll-llo Xanllo Jesucriston', na' bill wabi'llo wiallo akre' zejen dan' llayate be'nn, o cha' akre' gak ke be'nn llon da xhinnj, na' akre' llaya'l wxenra'll-llo Diosen', ² na' akre' zejen dan' llchoa' be'nn ka' nis, na' dan' llxoa ta'klllo yichj be'nnne llnabllo gakerén Diosen' le'e. Bill yalljen wsdlllo kan' gak kat yesbán Diosen' be'nn wat ka', na' katen' choybie' sa'kzi' be'nn ka' ben da xhinnje. ³ Na'llen' chejll-llo chi'ollo cha' Diosen' gonne' latj.

⁴ Ni't be'nn ba byo' beni' ke Criston' yichjra'llda'o ake', na' ba llakbe'e akre' kan' nak yel nban dan' llonn Criston', na' zo Spíritu ke Diosen' lo yichjra'llda'o ake'. ⁵ Ba nnez akre' xti'll Diosen' naken da wen, na' ba nombia' ake' yel wak ke Diosen' dan' wroe'llre' be'nnache. ⁶ Cha' llin to lla wsanra'll ake' chras, na' bill gonlira'll ake' Criston', na' kwej yichj ake' xti'llen to chi'ze, kere waklle wayat akre' ke dan' ba brej yichj ake' Le'en, le lo ra'llda'o ake' na'n, ba llon ake' txhen be'nn ka' bda'a Xhi'nn Diosen' le' yay cruzen', na' llon ake' nench be'nn yobre wie' Le'e. ⁷ Llaya'l

gak yichjra'llda'ollon' ka to yellrio cha'o ga llaz be'nne. Llayoll llak yejen' doxhen, na'll llak bi da llaz ake'. Na' llak da yallje be'nn ka' llaz na'. Na'll ba benla'y Diosen' yellrion' nak ka'. ⁸ Zan be'nn ka' bi lle'ne wzenay xti'll Diosen', nak ake' ka to yellrio ga llra' yay ye'che, na' billre yi'x da bi llon llin. Yellrion' nak ka' bibi za'ken, na' ba lle'ne xane'n kweje'n yichje', na' yi'x dan' llachj rawe na', wllin lla wzeye'n.

Sello war le llonllo rez yellinllo gan' llia Diosen'

⁹ Re' be'nn bi'che, nllie'ra' re', la'kze ba bia'a di'llen' ka', llakra' bije gonre kan' llon be'nn ka' llsanra'll xti'll Diosen', na' gonjere wen, le ba basrá Diosen' re' rao da xhinnjen'. ¹⁰ Diosen' zeje' lixheje, bi ganra'lle' kan' ba benre xchine'n, na' ka yel nllie'n zo lo yichjra'llda'ore, na' kan' nna llonre nna', llakrenre yezikre be'nne nxenra'll Le'e. ¹¹ Na' zera'llto' totore nnaore gonre bi da ka' llaya'l gonre do yichj do ra'llre, chaga bi nna llin lla gatre, nench nnézere yellinre gan' llia Dios na'. ¹² Lle'neto' bi gakre be'nn xhawatraz ka dan' ne Dios na'. Na' lle'neto' gonre kan' ben be'nn ka' blla'a kana', bxenra'll ake' Dios, byejle' ake' gon Diosen' kan' golle' leake' na', na' bdap ake' yel llxhenra'll bllinte lla bene'n.

¹³ Kan' goll Diosen' da Abraham na', be'nn zan gak xhi'nn dialla ke'e, bzoa kwine' gak kan' bne'e na', le nollno zo be'nn napll yel llnebia' ka Le'e. ¹⁴ Na' bne'e: “Da li gonkza' nench gak wen ko'o, na' cha'a be'nn zan xhi'nn dialla'o.” ¹⁵ Na' Abraham na' bdape' yel llxhenra'll chak breze', na'll bllin lla bzorao llak kan' bne Diosen'. ¹⁶ Be'nnach ka' yo'rao ake' llzo ake' Diosen' kat bi da ne ake',

le llnebia'll Diosen' ka leake'. Kone ka' billbi de da gakyollrén ake' leake'. ¹⁷ Na' bzoa Diosen' kwine' nench nneze be'nn ka' nak xhi'nn dialla ke da Abraham na', kere da te ke dan' bne'e gone'n. ¹⁸ Diosen' bene' chop da ki: bne'e kan' gone', na' lekze' bzoa kwine' nench nnézello Le'en gak gone' kan' bne'e na', na' kere da te gon bi gak kan' bne'en. Na' lli'o ba llejle'llo xti'lle'n, ba bazi'xhene' kello, na' yewello nnézello yellinllo gan' llie'n, na' Diosen' bi llak we'e di'll wenra'lle. ¹⁹ Na' nnézello Le'en gone' kan' ba golle' lli'o. Ke len na' zello choch, ka lli' to barco kat nllejen to ya zi'i, na' lloa' xti'lle'n nen de to latj kello yebá gan' llie' llnebie'n. ²⁰ Jesúsén' ba bliiarawe' byoe' gan' zo Diosen', gan' nono be'nnach gok cho', na' bene' nench lli'o gak cho'llo. Le nake' bxoz brao ke chnare, nake' kan' gok bxoz Melquisedec.

7

Jesúsén' nake' kan' nak bxoz Melquisedec

¹ Melquisedec na' goke' be'nn wnebia', na' bnebie' gan' nzi'i Salem, na' Dios be'nnen' nake zeroaze be'nn brao, breje' le'e goke' bxoz. Na' Abraham na' zaze'e rao wdile gan' jene' gan ga'y be'nn wnebia', na' Melquisedeken' jatile' le'e, na' benla'ye' le'e. ² Na' kan' zaza'a Abraham na', zanse'e da jatope' da bene' gan rao wdil na', na' bene'n chi kwen, na' be'e to kwen ke bxoz Melquisedeken'. Na' Melquisedec na' zeje di'll “be'nn wnebia' zej lixheje”. Na' goke' be'nn wnebia' ke be'nn ka' lla'a gan' nzi'i Salem, zeje di'llen' “be'nn wnebia' ke be'nn zjani'te nbaraz”. ³ Bi nyojen cha' no gok xaxhna' Melquisedeken',

na' cha' no gok xozxta'we', na' ni ke nyojzen bat gorje' na' bat gote'. Na'llen' nello Melquisedeken' nake' ka rebze Xhi'nn Diosen', na' nake' bxoz ke chnare.

4 Na' lewiá ke ka be'nn braon' gok bxoz Melquisedeken'. Ke len na' brej da xozxta'ollo Abraham na', to kwen rao chi kwen dan' jatope' rao na'a be'nn wnebia' ka', na' be'en bxoz Melquisedeken'. 5 Na' da xozxta'ollo be'nn ka' gorje' rao dialla ke da Levín', be'nn ka' gok bxoz ke yell Israel na', bchixhj ake' to kwen weje rao chi kwen yeolol bi da go't ke yezikre be'nn wrall ke ake' ka', le ka'n nyojen le' ley dan' bzoj da Moisésen'. Na' yeololkze gok ake' dialla ke da Abraham, bxoz ka' na' yezikre be'nne. 6 Na' Melquisedeken' la'kze bi gorje' rao dialla ke da Levín', Abraham na' be'e le'e to kwen weje, rao chi kwen da ka' jatope' na', na' Melquisedeken' benla'ye' da Abraham na', be'nnen' bcheb Diosen' gonla'ye'. 7 Na' nnézello be'nnen' llak llonla'ye' be'nn yobre, za'kllé' kerke be'nnen' llak la'y na'. 8 Na' be'nn ka' nak bxoz kan' ne ley dan' bzoj da Moisésen', lloe' ake' leake' to kwen weje rao chi kwen rao yeolol bi da de ke ake', na' bxoz ka' nak ake' lwellj be'nnachllo be'nn llat. Na' ke bxoz Melquisedeken', xti'll Diosen' lloe'n di'll ke'e ka to be'nn nna nbankze'. 9 Na' dan' be'e Abraham na' le'e da ka', wak nnello da Leví na'n be'e Melquisedeken' to kwen weje rao chi kwen da ka'. 10 Le bderen' gorj Levín' rao dialla ke da Abraham na', na' Leví na'n goke' xozxta'o be'nn ka' gok rao na'a ake', btop ake' da ka' be'e be'nn Israel ka' ke Diosen'.

11 Diosen' be'e be'nn Israel ka' ley ke'en kana', na' bxoz ka' gorj rao dialla ke Leví, be'nn ka' gok xhi'nn dialla ke be'nnen' golle Aarón na', benrén ake'n llin. Bixha bxoz ka' bibi gok gon ake' nench gak yichjra'llda'o be'nnachen' yall rao Dios. Ke len na' byallj yed ye to be'nn nak bxoz kello ke chnare, na' Le'en nake' ka bxoz Melquisedec na', kere ka da bxoz Aarón. 12 Na' ka nak ba zo bxoz ke chnare kello, ke len na' leska' byalljen blla'a leyen'. 13 Le Xanllo Jesúsén' be'nnen' nak bxoz kello, bi gorje' rao dialla ke da Levín', le nono gok bxoz rao yeolol be'nn gorje lo yo' rill Jesúsén'. 14 Le nnézello Xanllo Jesúsén' gorje' rao dialla ke da Judá, na' da Moisésén' bi bzoje' le' leyen' gan' nen be'nn garje rao dialla ke da Judán' gake' bxoz.

15 Na' nakbie'kze ba blla'a leyen', le ba zo be'nnen' nak bxoz kob kello, na' nake' ka bxoz Melquisedec na'. 16 Bi gorje' rao dialla ke da Leví kan' gok bxoz ka', be'nn ben llin kan' ne leyen', zan ka nake bxozén' bne Diosen' yede', naplle' yel wak le chras bi gate'. 17 Kin' nyoj dan' bne Diosen' ke'e, nen:

Nako' bxoz ke chnare,
kan' nak bxozén' re Melquisedec.

18 Na' bxoz ka' bne Diosen' bni't kana', bill noe' latj so ake' nna', le dan' bllia leyen' bia'a gon ake', bi gok yeka'n da xhinnj ke be'nnach to chi'ze.

19 Na' lekze bi gok gon leyen' gak yall yichjra'llda'o be'nnach rao Diosen'. Zan nna' ba llakll wen kello, le ba zo bxoz kello, be'nn ba baka'a do'l xhia kello to chi'ze, nench llak lljabi'yillo gan' zo Diosen'.

20 Bzoa Diosen' kwine' nench nnézello da li zokze Jesúsén', na' nake' bxoz kello. 21 Le bi bzoa kwin

Diosen' kan' bwa'le' xhi'nn dialla ke Aarón na', gak ake' bxoz. Le nyojen kan' golle' Jesúsén' nen:

Diosen' ba bzoa kwine' nne'e da li bi wche'e kan' golle' Le'e gone':

“Nako' bxoz ke chnare,

kan' nak bxoz be'nnen' re Melquisedec.”

²² Ke len na' zo Jesúsén' llone' nench nnézello gakerén Diosen' lli'o ke chnare kan' bne'e gone' na'. Kan' bne'e gakrene' lli'o nna', za'kllen ka dan' golle' xozxta'ollo ka' kana'. ²³ Na' be'nn ka' gok bxoz kan' ne ley dan' bzoj da Moisés na', gok ake' be'nn zan, le ka got tweje', le bazoa akte' roraze' be'nn yobre. ²⁴ Zan ka nak Jesúsén' zoe' ke chnare, ke len na' nake' bxoz kello ke chnare. ²⁵ Na'llen' llak llasre'e lli'o, na' wak nnabllo rao Diosen' yezi'xhene' kello, ni ke dan' zokze' ke chnare llnnabe' okré kello rao Diosen'.

²⁶ Jesúsén' nake' be'nn yálljello, gak bxoz brao kello nench gakrene' lli'o, le nake' be'nn ra'llda'o yall. Bibi da xhinnj none', na' bibi do'l nape'. Nlla're nake' ka be'nnach be'nn llon da xhinnj. Jesúsén' ba bayepe' llie' gan' llia Dios na'. ²⁷ Bi nake' ka bxoz brao ka' blla'a kana', be'nn ka' tlla tlla baso'te bayi'x, brarj ake' xchenba' nench llnnab ake' yezi'xhen Diosen' ke do'l xhia ben ake'. Llayoll na' na'll llnnab ake' ke yezikre be'nn Israel ka'. Na' Jesúsén' chniaze bzane kwine', ni ke xto'l be'nnach, bet ake' Le'e le' yay cruzen'. ²⁸ Be'nn ka' gok bxoz brao kan' ne ley dan' bzoj da Moisésén', gok ake' be'nn wen da xhinnj kan' nak nollre be'nne. Na' kan' ba gok zan iz bzoj da Moisésén' ley na', na'll bzoa kwin Diosen' da li to chi'ze zokze Xhi'nne' Jesúsén', nake' bxoz brao kello. Na'

Le'e zoe' ke chnare, na' nak yichjra'llda'we'n kan' llazra'll Dios na'.

8

Jesúsen' bene' bzorao llak da kob da bne Diosen' gakrene' lli'o

¹ Da ni llonllen rao yeolol da ka' ba bnia' na': zo bxoz brao kello be'nn nakya'nne kan' lle'ne Dios na', na' ba llie' yebán' llnebia'rene' Diosen' txhen, be'nnen' nake' le zerawe be'nn za'ke. ² Llone' llin gan' llia Diosen', to latj la'ye ga noncha'o Diosen', na' kere lo yo' da ben be'nnach ga we'rao ake' Le'e. ³ Le yeolol bxoz brao ke be'nn Israel ka', zo ake' lloe' ake' Diosen' bi da lloe' ake', na' llot ake' bay'x llrarj ake' xchenba' rao Diosen'. Na' dan' nak Jesúsen' bxoz brao kellon', benen bien be'e kwine', bet ake' Le'e brarj xchene'n, ni ke da xhinnj kello na'. ⁴ Chenak Jesúsen' nna nake' be'nnach ke yellrio ni, bi gak gake' bxoz, le zjazó bxoz ke be'nn Israel ka', lljasán ake' bi da lljasán ake' rao Diosen', kon kan' ne ley dan' bzoj da Moisésen'. ⁵ Na' ka nak dan' llon bxoz ka' lla'a yellrio ni, llon ake'n gan' nak ka lwa'a ke dan' zo yebá gan' llia Dios na'. Na' nnézello naken ka lwa'a ke yebán', le kan' za gon da Moisésen' yoda'o dan' lladobte gan' ben bxoz ka' llin ke Diosen' kana', na' goll Diosen' le'e: “Yeolol dan' ba bnia' gonre na', legonen kon kan' ba broe'ra' rwe' kan' bzollo rao ya' na'.” ⁶ Na' da llon Jesúsen', da xhen za'kllen ka dan' llon bxoz ke be'nn Israel ka'. Na' kan' bcheb Diosen' gakrene' lli'o dan' ba be'e kwín Jesúsen', ni ke xto'l-llo na', lekze da xhen za'kllen ka dan' golle' da xozxta'ollo ka' kana'.

⁷ Le chenak ley nell na', bxha'ken nench da xozxta'ollo ka' gon ake' da wen, na' bi byalljen chixjwe' Diosen' to da kobe. ⁸ Diosen' bre're' bi gok nnao ake' xti'lle'n, na' bne'e:

Wllin lla kate nnia' to da kob da gona' gakrena' re', nakre xhi'nn dialla ke be'nn ka' blla'a Israel,

na' ren be'nn ka' nak xhi'nn dialla ke be'nn ka' blla'a Judá.

Nada' naka' Xanre Diosen' nia' ka'.

⁹ Nlla'ren golla' da xozxta'ore ka', gona' gokrén ake' kana',

bllie' akre', na' bena' nench ballach ake' rao na'a be'nn Egipto ka'.

Leake' bi ben ake' kan' goll ake' na', nench gak wen ke ake'.

Na' ke len na' bsana' bill gokrén ake', nada'n naka' Xanre Diosen' nia' ka'.

¹⁰ Na' kin' gona' gakrena' xhi'nn dialla kere ka', nakre be'nn Israel katen' llin lla:

Nada' Xanre Dios gona' nench cho' yichj ake' dan' nllia' bia'a gon ake' na'.

Na' gona' gaken ka to da nyoj lo yichjra'llda'o ake', na' toz nada' wxenra'll ake',

na' leake' gak ake' yell kia'.

¹¹ Na' ni ke yalljen wzejnie' lwellj ake' gombia' ake' nada',

na' ni ke yalljen wzejnie' akre' no bi'ch lwellj ake',

le kana' yeolole' gombia' nada',

no xkwi'd no be'nn gore.

¹² Kana'n yezi'xhena' da xhinnj ke ake'n, na' bill lljadinra'lla' da xhinnj ka' ba ben ake' na'.

¹³ Diosen' be'e di'll ke da koben' dan' bne'e gone' gakrene' lli'o, ke len na' ba nnézello ba blli'ye' ka'le dan' golle' xozxta'ollo ka' kana'. Na' da goren' dan' ba bkwase' ka'le ba rez yeranen.

9

Yoda'o da zoyellrio na' dan' zoyebá gan' llia Dios

¹ Diosen' golle' da xozxta'ollo ka' kana', gakrene' leake' nench gak wen ke ake' cha' gon ake' kan' ne ley ke'e na'. Na' chak nna llon da nellen' llin, dan' golle' leake' kana', goll Diosen' leake' akren' gon ake' wxenra'll ake' Le'e, na' akren' gon ake' yoda'o gan' wxenra'll ake' Le'e yellrio ni. ² Ben ake' yoda'on, na' brej ake'n chop kwenre, na' to kwenen goken gan' llo' bxoz ka', na' ganna' bzoa ake' to kandler, na' to mes ga bkwa'a ake' yet xtir da nak ke Dios. Na' bsi'i ake'n Latj La'ye. ³ Na' bze ake' to ra'll lo yo' na', nench goken chopre, na' dan' ye to na', bsi'i ake'n Latj gan' Llo'e'rao Dios. ⁴ Na' lo da wlope na', bze ake' ye to mes de ya cha'o dan' nzi'i oro, ga bzey ake' yare, na' ye to kaj da bwazj ake' ya cha'o dan' nzi'i oro doxhente. Na' lo kaj na' bro' ake' to ye's de ya cha'o nzi'i oro, ga bro' ake' ra't yet xtir dan' nzi'i maná, na' bro' ake' xhis ke da Aarón na', dan' бага'a. Na' leska' bro' ake' yej ra'y ka', dan' byoj yeolol di'llen' bne Diosen' gon ake' nench gakrene' leake'. ⁵ Na' ko'll kaj na', bzoa ake' chop angl be'nn llo'e'rao da nak ke Dios, nench nroe'n zokze Diosen' gan' xhoa kajen'. Na' nna' bi llonen bien we'llo doxhen di'll kan' nak da ki.

⁶ Bayoll ben ake' yoda'o na', bni't ake' da ka' loe na', na'll byo' bxoz ka' yeo lla lo latj la'y nell na', dan' le zote kate llo'llo, le chop kwenren' brej ake'

yo'n, na' ben ake' kan' goll Diosen' leake' gon ake' we'xhen ake' Le'e. ⁷ Na' loe da wloope na', toze bxoz brao na' gok byoe' loen' tweje rao twiz. Na' ka byoe' loe na', benen bien be'xe' llen ke bayi'x ka', bllie'n rao kajen' nench bazi'xhen Diosen' ke do'l ke'e, na' bazi'xhente' ke be'nn yobre be'nn Israel ka', ni ke da xhinnj ke ake' dan' ben ake' bi gokbe'e akre' na'. ⁸ Na' dan' bi de latj cho' noteze be'nne lo da wloope na', Spíritu ke Diosen' llzejnie'n lli'o, bi nna gak cho' be'nnach gan' nak Latj gan' Llroe'rao Diosen', cha' nna llon yoda'o nell na' llin yellrio ni. ⁹ Na' yeolol dan' llon bxoz ka' lo yoda'o na', llroe'n lli'o zollo nna' kan' llak yebá gan' zo Diosen'. La'kze da zan da lloe' be'nne Diosen', na' bayi'x zan llot ake' lloe'xhen ake' Le'e, bibi yel wak nsa'a da ka' nench nnez akre' bibi do'l nap ake' rao Dios. ¹⁰ Na' ka nak dan' llon be'nn Israel ka' lo yoda'on, naken ke no yel wao, no nis, na' llayib kwin ake', na' billre da za'k ke kwerp ke ake' na'ze. Na' ba benen llin chak bi nna yecha'a Diosen' dan' bnao ake', na' koe' da kob na'.

¹¹ Na' nna' ba ben Criston' to da wen kello, ka naken ba nake' bxoz brao kello. Na' zoe' yebán' nake' bxoz kello rao Dios, na' gan' zoe'n za'kllen ka yoda'o da ben be'nnach yellrio ni. ¹² Na' bi be'xe' llen ke no chib no bell da'o, kan' byoe' bnnabe' nench bazi'xhen Diosen' do'l kello ka', kwinkze' be'e latj bet ake' Le'e, brarj xchene'n ni ke lli'o to chi'ze le' yay cruzen', ka'n gok byoe' gan' llia Diosen', na' bake'e do'l kellon' ke chnare. ¹³ Ley dan' bzoj da Moisésen' nyojen, nen lle'nen willi' bxozen' be'nn Israel ka' no xchen chib, na' no xchen bell, na' llchix ake'n de, da llaga'nn

kat llzey ake' to vak da'o. Len llayiben leake' chde'jze. ¹⁴Zan xchen Criston' dan' badrarje' ni ke lli'o, za'kllen ka xchen bayi'xe, le len na' llayonen yichjra'llda'ollon' yall ke da xhinnj ba benllo. Ke len na' bill nloy kellon' gatllo ni ke da xhinnj kello, na' sokzlllo we'raollo Dios be'nnen' zo ke chnare. Spíritu ke'e na' gokrenen Criston' bzane' kwine', na' bake'e da xhinnj kellon', na' bibi do'l ke Criston' de.

¹⁵ Criston' badrarj xchene'n nench bzorao llak da koben', dan' bne Diosen' gone' nench sollo nbaraz rawe' na'. Na' ba bxie' da koben' nench balteze be'nnen' ba breje', yellín ake' gan' llie' na' ke chnare. Na' dan' got Criston' badrarj xchene' na', na'llen' wnitrawe' do'l xhia ke dan' ben be'nn ka', chak nna llon llin dan' bdixjwe're' da nell, dan' bne'e gone' na'. ¹⁶ Kat to be'nne ba blise' to yich da de lloe' di'lle, kat ba go'tbia' ba got be'nnen' ben dan' lloe' di'll na', kana'll gak kan' nen na'. ¹⁷ Le to da de lloe' di'll, bi gak kan' nen na', chak nna zo be'nnen' ben len na'. Kat ba gottelle', kana'llen' gak kan' nen na'. ¹⁸ Na' ka'n gok ke da nell dan' goll Diosen' da xozxta'ollo ka' gakrene' leake'. Ke len na' bllie' bia'a brarj ake' xchen bayi'x nench bxhen. ¹⁹ Ka bayoll be'rén da Moisésen' da xozxta'ollo ka' di'll ke yeolol dan' bne Diosen' gon ake' kan' ne ley ke'e na', na'll blli' da Moisésen' leake' xchen bell da'o, na' xchen chiv da'o dan' nchix nis. Bllie'n leake', na' benrene' llin yich xha xhi're da nben da xhna, na' ren to xhis yi'x da'o dan' nzi'i hisopo. Leska' bllie'n rao yich ka' gan' nyoj ley ke'e na'. ²⁰ Na'll goll da Moisésen' leake': "Llen ni llroe'n gaken da li kan'

ba bne Diosen' gone' gakrene' re'." ²¹ Leska' bene' bllie' llen na', lo yoda'on, na' billre da ka' benrén ake' llin gan' be'rao ake' Diosen'. ²² Leyen' bzoj da Moisésen' nllian bia'a wlli' bxozen' llen rao yeololte bi da llonrén ake' llin, nench gaken yall rao Diosen'. Leska' ne leyen' cha' bi nna larj llen, bi yezi'xhen Diosen' ke do'l ke be'nnachen'.

Criston' brarj xchene' nench bake'e do'l ke be'nnache

²³ Ka'n gok byalljen wlli' ake' xchen bayi'x lo yoda'on, na' bayonen yall bi da ka' llonrén ake' llin lo yoda'on, nench ben ake' llin rao Dios na', na' yoda'on naken ka to da llzejnie'n kan' nak yebá na'. Na' dan' de yebá na', byalljen to llen da za'kl. ²⁴ Gan' byo' Criston' kere naken to yoda'o da ben be'nnach, dan' llroe' kan' nak yebán'. Le'en bayepe' yebán', na' bayoe' gan' llia Dios na', nench nne'e rorazllo rawe' na'. ²⁵ Bxoz brao ke be'nn Israel ka', llo' ake' yoda'on twej rao to iz gan' nzi'i Latj gan' Llroe'rao Dios, na' ll-lli' ake'n xchen bayi'xe, zan Criston' tozen' be'e latj bet ake' Le'e brarj xchene'n kere da zan ras. ²⁶ Chenak byalljen brarj xchene'n zan ras, ba gote' zan ras kan' bxhe yellriote chenake. Tozen' badrarj xchene'n kan' bne Diosen' ba bllin lla ke'e, nench llak llake'e do'l ke be'nnach. ²⁷ Kan' ba bdixj Diosen' len ke be'nnachen', tozen' gate', na'll te na' nne Diosen' ke totoe' cha' sa'kzi'e o cha' yezie' banez. ²⁸ Ka'n gok ke Criston' be'e latj gote' nench llake'e do'l ke be'nnach. Na'll llin lla yede' da yobre, kere nench yeke'e do'l ke be'nnach, zan nench yesre'e be'nn ka' bexh Le'en.

10

¹ Ley dan' bzoj da Moisésen', kon bzejnie'n lli'o ra't da'o ke da wen na' ba llak kello nna' ba bed Criston'. Bi gok yecha'n yichjra'llda'o be'nn ka' bxenra'll Diosen', la'kze brarj ake' xchen bayi'x yo'y iz. ² Chenak bayak yichjra'llda'o ake'n wen, kan' bet ake' bayi'x ka', na' kan' blli' bxozen' leake' xchenba' ni ke da xhinnj ke ake' ka', ba bni-trao xto'l ake'n to chi'ze chenake, na' bill gake lo yichjra'llda'o ake'n cha' da xhinnjen' ben ake', na' bill benen bien got ake' bayi'x ka' yeo iz chenake. ³ Na' dan' llot ake' bayi'x ka', na' billre da llon ake', ni ke da xhinnj ke ake' ka', na' llasa'ra'll ake' do'len' nap ake' to iz to iz. ⁴ Le xchen no bell da'o, na' chiv da'o ka', bi gak yeka'n da xhinnj ke be'nnach.

⁵ Kan' bed Criston' yellrio ni, golle' Diosen':
 Dan' llot ake' bayi'x, na' dan' lladwa'a ake' bi da lladwa'a ake' rao' na', kere da na'n lle'nro'.
 Zan beno' gorja' naka' be'nnach.

⁶ Dan' llot ake' bayi'x ka' llzey akeba' rao', na' yeolol da ka' llon ake' nench yezi'xheno' ke ake', kere da na'n lle'nro'.

⁷ Ke len na' bnia' kan' nyojen gan' nen:
 “Dios kia' ba za'a ganni, zadyena' kan' lle'nro' na'.”

⁸ Zga'tek goll Criston' Diosen': “Dan' llot ake' bayi'x ka', na' dan' lladwa'a ake' bi da lladwa'a ake' rao' na', na' dan' llzey ake' bayi'x ka' nench yezi'xheno' ke ake', kere da ka'n zera'llo', na' kere da ka'n llawero'”, la'kze ne leyen' da ka'n llaya'l gon ake'. ⁹ Na'll golle' Diosen' da yobre: “Ganni za'a zadyena' kan' llazra'llo' na'”. Ke len na' ba nnézello ba bkwase' dan' ka'le dan' gotllo

bayi'xen', nench na' yezi'xhene' kello; roraz len na' brarj xchene'n nench bake'e da xhinnj kellon'.
 10 Na' dan' ben Jesucriston' kan' lle'ne Dios na', kan' bzane kwine' bet ake' Le'e toze kana', ke len na' ba bayak yichjra'lda'ollo yall rao Dios, lli'o llonlira'll Le'e.

11 Na' twej twej bxoz ka', nao akse' llot ake' bayi'xen' yeo lla, na' llrarj ake' xchenba'n kan' ne leyen' llaya'l gon ake' na', la'kze cha' len bi llak yeka'n da xhinnj ke be'nnachen'. 12 Zan Jesucriston' toze'n bzane' yel nban ke'en, na' za'ken yesrán be'nnach ke chnare. Bayoll na' jallie' kwit Diosen' cha'we gan' llnebia'rene' Le'e. 13 Na'n llie' bexhe' llin lla, wxhexj yichj yeolol be'nn ka' llwie Le'e, na' wzenay ake' ke'e. 14 Na' dan' bsanra'll kwine' bet ake' Le'e toze kana', bene'n ni ke lli'o gakllo rallna'a Dios bayall-llo rao Le'e. 15 Na' Spíritu ke Diosen', lekze benen nench nnézello kan' naken na', le nyojen nen:

16 Kin' gona' gakerén ake' kat llin lla na'.
 Nada' Xanre Dios gona' nench cho' ra'lda'o ake'
 dan' nllia' bia'a gon ake' na'.

Na' gona' gaken ka to da nyoj lo yichjra'lda'o ake'.

17 Leska' ne'e:

Nna' bill lljadinra'lla' da xhinnjen' ba ben ake'n.

18 Na' kat ba bnitrao do'l kellon', bill yalljen gotllo no bayi'x, ni ke da xhinnj kellon'.

Llaya'l wxenra'll-llo Dios bi lleblllo

19 Be'nn bi'che, nna' wak cho'llo gan' zo Diosen' bi lleblllo, le Jesucriston' brarj xchene'n, na' bake'e da xhinnj kellon'. 20 Na' wak nnello bsarje' to nez kobe, to da llonn lli'o yel nban zejlikane, le dan' gote' ni ke lli'o, wak cho'llo gan' zo Diosen', na'

bill naken ka ke yoda'o da nga'ch kone ra'll da ze gan' nono gak cho'. ²¹ Na' zo bxoz brao kellon' nake' be'nn za'ke, na' nake' Xan lli'o brej Diosen' nxenra'll-loe'. ²² Na' llaya'l sollo wxenra'll-llo Diosen' do yichj do ra'll-llo bi lleblllo, na' llaya'l chejle'llo, xchen Jesucristo na'n baka'a da xhinnj kellon', le nnézello ba blloallo nis dan' llonlira'll-lloe'n. ²³ Na' kan' bzoraollo be'llo di'll bnello yellinllo gan' llie' na', ka'kzen' llaya'lkze gonllo batteze, na' da likzen' yellinllo gan' llia Dios na', le zokze' llone' kan' bne'e na'. ²⁴ Na' llaya'l yeyirjllo akre gonllo gakrén lwelljllo nench llie' lwelljllo, na' gonllo da wen. ²⁵ Na' bi kwej yichjllo dan' llaya'lldop ll-layllo lloe'xhenllo Dios kan' llon bal be'nn llbej yichj ake'n. Llaya'l wasnise lwelljllo wxenra'll-llo Criston', ke nake nna' ba rez te ke yellrio ni.

²⁶ Cha' nna naotezlllo llonllo da xhinnjen' la'kze ba nnézello di'll li ke Criston', billre bi de da gon llin nench yezi'xhen Diosen' da xhinnj kellon'. ²⁷ Na' cha' nna naollo llonllo da xhinnj, llaya'lkze lleblllo Diosen', le Le'en gone' da yellayraollo cha' ka', yeyejllo lo yi' gabil ga kweyi'llo ren yeolol be'nn llwie Dios na'. ²⁸ Kana' baso't da xozxta'ollo ka' noteze be'nne bi bzenay ke ley dan' bzoj da Moisésen', bi baya'chra'll ake' leake', kon cha' bni't chop chonn be'nne, toz ka bne ake' ke da xhinnjen' none' na'. ²⁹ Nya'chraz kwis gak kello cha' wiello Xhi'nn Diosen', na' gákello bibi za'k xchene'n dan' brarje' bake'e da xhinnj kellon', na' cha' nnello ke Spíritu ke Dios be'nnen' nllie' lli'o. Le kan' brarj xchen Cristo na'n, bzoraol lak da kob dan' bne Diosen' gone' gakrene' be'nn wxenra'll Le'e.

³⁰ Nnézkzello kan' bne Diosen': "Nada' yellia' da xhinnj dan' llon ake'n, na' nada' gona' da sa'kzi' ake'." Na' leska' nyojen nen: "Xanllo Diosen' wchoybie' akre gak ke be'nn ka' nak yell ke'en."

³¹ Naksen da lleblllo cha' lli'o nna llonllo da bill llaya'l gonllo rao Dios be'nnen' zo ke chnare.

³² Lelljasa'ra'll kan' bdaora'llre biteze da bxha'kzi're kan' bayoll byo' beni' ke Criston' lo ra'llda'ore. ³³ Tweje bzi'chi'll ake' re' rao yeolol be'nn yell, na' tweje ka bchachrén ake' re', na' billre da bsa'kzi' ake' re', na' gókere kwis kan' ben akre' be'nn lwelljre ka'. ³⁴ Baya'chra'llre be'nn lwelljre ka' be'nn ka' lla'a rill ya, na' gokrén akre', na' bzore nbaraz la'kze bwie be'nne re', na' bka'a ake' bi da go't keré, le ba nnézere de da za'kllle keré yebán' da bi te ke. ³⁵ Ke len na' bi kwey yichjre wxenra'llre Diosen', bi llebre, le wllin lla kat sore nbaraz. ³⁶ Llaya'l gaora'llre kat llza'kzi're nench yeyoll gonre yeolol dan' zera'll Diosen', na' te na' wazoe' re' nbaraz ke chnare kan' bne'e na'. ³⁷ Kan' nyoj xti'll Diosen' nen:

Le llinte lla yed be'nnen' se'la' gan' zore na', bill llere'.

³⁸ Na' be'nn ka' nak be'nn wen, ga't yel nban ke'e ke chnare, le nxenra'll ake' nada'n.

Na' cha' bill wxenra'll ake' nada', bill wayazra'lla' kan' llon ake'n.

³⁹ Na' lli'o bi nakllo ka be'nn ka' bill nxenra'll Le'e, be'nn ka' ba naken kweyi'. Zan lli'o zokzlllo nxenra'll-lloe', na' yellinllo gan' llie' na' ke chnare.

11

Dan' wxenra'll-llo Dios

¹ Cha' nxenra'll-llo Diosen', nnézello wak da wen dan' bexhlllo gak na', na' nnézello gon Diosen' gak kan' ne'e na', la'kze cha' bi nna re'llon. ² Bal be'nn xozxta'ollo ka' ba bde, bayazra'll Diosen' leake', le bxenra'll ake' Le'e.

³ Dan' nxenra'll-lloe' na'n, llejle'llo kan' bnne Diosen', na' gok yebán' ren yellrio na'. Na' bi benrene' llin dan' llre'llo kan' bene' yeolol da ka' llre'llo na'.

⁴ Kana' da xozxta'ollo Abel benlira'lle' Diosen', ke len na' Abelen' be'e Diosen' to da nakll da wen, kerke dan' be'e be'nn bi'che' Caín na'. Na' dan' bawé Diosen' dan' be'e Abelen' Le'e na', na'llen' bnneze Abelen' nake' be'nn wen rao Diosen'. Na' la'kze ba got Abelen', dan' bzoe' benlira'lle' Dios na', nake' ka to be'nn nna zo llnneyoe lli'o sollo wxenra'll-llo Dios.

⁵ Na' lekze da xozxta'ollo Enoc bzoe' bxenra'lle' Dios, na' ke len na' bazi'i Diosen' le'e ka nna nbane'. Na' bi bre're' yel got, na' nollno bre'e le'e. Na' nyoj xti'll Diosen' nen, Diosen' bawere' kan' ben Enoken' chak bzoe' yellrio ni. ⁶ Diosen' bi llawere' be'nn bi nxenra'll Le'e. Le noteze be'nn yelwill Diosen' llaya'l chejle' zokze', na' chejle' Dios na'n, we'e yel nban zejlikane ke noteze be'nn nnaben' do yich do ra'lle.

⁷ Leska' da Noén', bxenra'lle' Dios, na' ka bdixjwe' Diosen' le'e ka da ka' za gak na', byejle' Noén' kan' goll Diosen' le'e na', na' bzenaye' bene' to barco gan' byoe' ren be'nn ka' lla'a ren le'e lo yo' ke'en, nench bi got ake' kan' babia nisen'. Na' dan' byejle' Noén' kan' bne Dios na', broe're' yezikre be'nn lla'a na', nap ake' do'le dan' bi bzenay ake'

ke Dios. Na' lekze dan' bxenra'lle' Dios na', bne Diosen' ke'e, nake' be'nn wen rawe' na'.

⁸ Da Abraham na' leska' bxenra'lle' Dios. Na'llen' bzenaye' kan' balwill Diosen' le'e, na' golle' le'e cheje' ga de to yellrio zi'te da gak ke'e. Na' byejele' la'kze bi nombie' latjen'. ⁹ Na' Abraham na' dan' bxenra'lle' Dios na', jasoe' rall be'nn zi'te ga bne Diosen' gak ke'e. Na' bzoe' to lo yo' da lladobte, na' lekze lo yo' dan' lladob na', bzorene' xhi'nne' Isaaken', na' xhi'nn xhosoe' Jacoben', be'nn ki leska' goll Diosen' leake' gak yellrion' ke ake'. ¹⁰ Abraham na' bzoe' breze' rao yellrion', le bnnezre' wllin lla yelline' gan' llia Diosen' gan' nak to yell wen da ben Dios da bi te ke.

¹¹ Na' Sara no'ren' nak no'r ke Abraham na', la'kze nake' be'nn will, na' ba nake' be'nn gore nench so xhi'nne', Dios na' bene' to yel wak nench bzo xhi'nne', le byejele' gonkze Diosen' kan' bne'e na'. ¹² Ka'n gok bzo xhi'nn da Abraham na', la'kze ba nake' be'nn gor kwis. Na'llen' gok xhi'nn dialla ke'en be'nn zan kan' nak berj ka', na' kan' nak yoxh da lli' lloa' nisda'o da nono llak wrab len.

¹³ Yeolol be'nn ka' nxenra'll Diosen', bllin lla got ake'. Na' la'kze bi bxhi'i ake' da ka' goll Diosen' leake' na', bi gokllejla'll ake', na' blla'a ake' nbaraz byejele' ake' wllin lla gon Diosen' kan' bne'e na'. Na' ka' be'e ake' di'll nak ake' be'nn zi'te rao be'nn ka' lla'a rao yellrion', na' bibi rall ake' bzo yellrio ni. ¹⁴ Na' dan' be'e ake' di'll bibi rall ake' zo yellrio ni, broe'n bzera'll ake' yellin ake' ga yobre gan' gak rall ake' na'. ¹⁵ Chenak ben ake' xhbab yell gan' gorj ake' na', naksen rall ake', na' go't latj jayake' chenake, zan bi ben ake' xhbab ka'. ¹⁶ Bzera'll

ake' yellín ake' yebán', byejle' ake' na'len' nakse rall ake', bnnez akre' nakllen wen ka yellrio ni. Na'llen' bi lliye'e Diosen' gake' Dios ke ake', na' ba bencha'we' to yell ga lla'a ake'.

¹⁷ Na' Abraham na' bxenra'lle' Diosen', na' bzoe' di'll kan' goll Diosen' le'e, le Dios na'n bwie' cha' gone' kan' golle' le'e, llaya'l got xhi'nne' Isaaken' rawe' na', nench gonxhene' Le'e. Na' ba zete' gote' xhi'nne'n la'kze bnnezre' goll Diosen' le'e:
¹⁸ “Gona' nench nni't xhi'nn dialla ko'o be'nn gak xhi'nn dialla ke Isaaken'.” ¹⁹ Abraham na' bachoyra'lle' gotebe', le nnezre' llak llasbán Diosen' be'nn wat. Na' Diosen' bi be'e latj gotebe'. Na' wak nnello basbanebe' radj be'nn wat la'kze bi gotbe'.

²⁰ Bde na' benlira'll Isaaken' Dios. Na'llen' bne Isaaken' Diosen' gone' wen ke xhi'nne' Jacob na' ren Esaú. ²¹ Leska' da Jacoben' benlira'lle' Dios. Na'llen' kan' ba rez gate' na', bne'e Diosen' gone' wen ke xhi'nn xhosoe' ka', bi ka' gok xhi'nn da José. Na' blle'ke' bxhexj yichje'n be'xhene' Diosen' nchi'chteze to yay da'o. ²² Da Josén' bxenra'lle' Dios, na' byejle' wllin lla yellach be'nn wrall ke'e ka' gan' nzi'i Egipton' kan' bne Dios na'. Na'llen' ka ba rez gate' na', golle' leake' yesa'a ake' llit ke'en kat yellach ake' na'.

²³ Kan' gorj da Moisésen', na' bxenra'll xaxhne'e ka' Dios, bi blleb ake' ka nak bi ben ake' kan' bne reyen' gon ake'n, bne'e llaya'l got ake' bida'o ke ake'n. Na' chonn be'o bkwa'ch akebe', le gokbe'e akre' nakbe' to bida'o wallejlo. ²⁴ Na' bi no'ren' nak xhi'nn rey na', bazie'be' basgorebe'. Na' ka ba blli'o da Moisésen', bi gokra'lle' gon ake' le'e ka xhi'nn bi no'r ke rey ke Egipto na', le benlira'lle'

Dios. ²⁵ Ke len na' byazra'lle' bllayraorene' be'nn wrall ke'e ka', yeolol dan' bsa'kzi' be'nn Egipto ka' leake', na' bi gokra'lle' gonrene' be'nn Egipto ka' txhen, le nnezre' sete te ke yel llawé ke da xhinnj ka' llon leake'n. ²⁶ Byazra'lle' bllayrawe' kan' bllayrao Cristo na', nench bene' kan' lle'ne Dios na', bi bzera'lle' gak ke'e yeolol yel wnia' ka da ka' de ke be'nn Egipto ka', le bnnezre' wllin lla gon Diosen' yezie' banez. ²⁷ Na' dan' bxenra'lle' Dios na', bi bllibe' reyen' kan' ballach ake' gan' nzi'i Egipton', la'kze goklla'a reyen' leake', kon bzeteze bzenaye' ke Dios, le nnezre' zokze Diosen' la'kze bi llre'lloe'.

²⁸ Moisésen' bxenra'lle' Diosen', na'llen' golle' da xozxta'ollo ka', be'nn lla'a toto yo' bet ake' to xhi'r da'o, na' blli' ake' xchenba'n lloa' reyj yo' ke ake'n, nench angl be'nnen' nsa'a yel goten', bibi gok gonre' bi byio nell ke toto yo' gan' blli' ake' llen na'. ²⁹ Na' da xozxta'ollo ka' blla'a kana', dan' bxenra'll ake' Dios na', na'llen' ben Diosen' gok Nisda'o Xhnan' chopre, na' bara' yo bill kllolen' nench gok bla'y ake'n. Na' be'nn Egipto ka', kan' gokra'll ake' wla'y ake' nisda'o gan' bla'y be'nn ka', baseje' nisen' gan' llde ake'n, na' got ake' we'j ake' nis.

³⁰ Leska' dan' bxenra'll da xozxta'ollo ka' Dios na'n, na' byechj ake' yellen' nzi'i Jericó, na' byal ze'e dan' nechj doxhen yellen', kan' byechj ake'n yeo lla rao gall lla. ³¹ Na' da no'ren' golle Rahab, no'ren' gok no'r re'e, leska' bxenra'lle' Dios, na'llen' bi blleyi'rene' be'nn Jericó ka', be'nn ka' bi ben kan' ne xti'll Dios na', le brebe' chop da xozxta'ollo ka' rille'n kan' jawiá jayí ake' ralle' na'.

³² Ba blla'll be'nn zanlle be'nn bxenra'll Dios, na' bi de latj wa'a di'll ke dan' ben be'nnen' golle Gedeón, na' be'nnen' golle Barac, na' be'nnen' golle Sansón, na' be'nnen' golle Jefté, na' be'nnen' golle David, na' be'nnen' golle Samuel, na' yezikre be'nn be'e xti'll Dios kana'. ³³ Dan' bxenra'll ake' Dios na', blloj ake' ben ake' gan rao wdile ren no be'nn wnebia' ak, na' bal ake' ben ake' da wen, ye bale' bre'e akre' ben Diosen' bi da wen dan' bne'e gone' ke ake', ye bale' ben Diosen' bi bdao bell znia leake'. ³⁴ Leska' dan' bxenra'll ake' Dios na', bale' bi byey ake' kan' bza'l be'nn ka' leake' lo yi', ye bale' bará ake' kan' gokra'll be'nn ka' got ake' leake' kone spad, ye bale' bayón Diosen' leake' be'nn war kan' bill bzoe akre', ye bale' gokrene' leake' gok ake' be'nn waka'a ya war, nench gon ake' gan kat tilrén be'nn waka'a ya be'nn zi't ka' leake'. ³⁵ Na' blla'a no'r ak, dan' bxenra'll ake' Diosen', na'llen' basbán Diosen' be'nn wat ke ake' ka' radj be'nn wat ka'. Na' bni't be'nn yobre, dan' bxenra'll ake' Dios na' wasa'te, bi gokra'll ake' yerá ake' rao na'a be'nn wen da xhinnj ka'. Be'e ake' latj bsa'kzi' ake' leake', le bnnez akre' wllin lla yelis yesbán Diosen' leake' radj be'nn wat ka', nench yellín ake' gan' llie' na'. ³⁶ Bni't ye bal be'nn bzi'chi'll be'nn leake', na' bdin ake' leake', na' bchej ake' leake' gden, na' bro' ake' leake' rill ya. ³⁷ Na' be'nn ka' bwie leake'n baso'te leake', bale' bda'a ake' leake' yej, ye bale' bxhoxhj ake' leake' kone sierr, ye bale' baso'te kone spad. Na' bal be'nn ka' bxenra'll Diosen', bene bien bllach ake' yi'xre, nak ake' no xha xhi're, no xha chib. Bibi go't ke ake', nya'chraz gok ke ake' kan' bsa'kzi'

be'nn ka' leake'. ³⁸ Bllach ake' goslas ake' do latj dach, do ya'da'o, do ga ze broj, na' do ga zo rill bayi'xe. Yeolol da ka'n gok ke be'nn ka' bxenra'll Diosen', la'kze be'nn ka' lla'a rao yellrio ni, bwie akre' leake', ke len na' bi za'k ake' cha'rén ake' leake' txhen. ³⁹ Dios na' bawere' yeolol be'nn ka' bxenra'll Le'e, na' chak bzo ake' na', bi nna gone' yeolol da wen dan' bne'e gone' ke xhi'nn dialla ke da Abraham na'. ⁴⁰ Le gokra'lle' gone' gak ke lli'o zollo nna', yeolol da wen dan' bne'e gone' na', nench yeyoll gakklo txhen ren be'nn ka' bxenra'll Le'e kana', gakklo kan' llazra'lle' na'.

12

Llaya'l sollo gonllo xhbab ke Jesúsén'

¹ Ba bni't be'nn zan ben ake' da wen, ni ke dan' benlira'll ake' Dios na', na' dan' ben ake' na', llze-jnie'n lli'o kan' llaya'l gonllo na'. Ke len na' llaya'l wkwasslo ka'le dan' ll-lon gonllo kan' llazra'll Dios na', na' kwej yichllo bi da xhinnj llonllo, le da xhinnjen' ziye'kzen lli'o. Na' llaya'l sokzlllo gonllo kan' ne Dios na' bi yellie'llo. ² Jesús na' bene' nench bzoraó llxenra'll-llo Diosen', na' gakrene' lli'o nench sokzlllo wxenra'll-loe' yellintello gan' llie' na'. Na' llaya'l sollo gonllo xhbab ke Jesúsén', kan' bdaora'lle' dan' bxha'kzie' kan' bda'a ake' Le'e le' yay cruzen'. Bi bda'ba'ye' bi dan' ben akre' Le'e, da zan da naken da zban kwis, le bnnezre' za gon Diosen' da yewere'. Na' nna' ba llia Jesúsén' llnebia'rene' Le'e.

³ Llaya'l gonllo xhbab kan' bdaora'll Jesúsén' yeolol dan' bene be'nn wen da xhinnj ka' Le'e. Na' ka'kzen' llaya'l gaora'll-llo gonllo kan' lle'ne

Diosen', la'kze cha' llákellon da war bi yellie'llo.
 4 Da zan da ba bllayraore dilrenre da xhinnjen',
 zan bi nna wrarj xchenre. 5 ¿Ba gonra'llre kan'
 ne Diosen', llnneyoere' lli'o ka llon be'nn llnneyoe
 xhi'nne'? Kan' nyoj xti'll Diosen' nen:

Xhi'nna' da'o, bi gakro' bibi zejen dan' llonn
 Diosen' rwe', dan' za'kzi'o kat llono' bi da
 xhinnj,

na' bi gakro' kat dile' rwe'.

6 Le Xanllo Diosen' llzejnie're' yeolol be'nn n-
 lie're',

na' lloe' da za'kzi' be'nn ba none' ka xhi'nne' kat
 llon ake' da xhinnj.

7 Llaya'l gaora'll-llo katen' llonn Diosen' lli'o da
 sa'kzi'llo, le llonre' lli'o ka llon be'nnachen' ren
 xhi'nne'. Le yeololte bida'o, llon xabe'n zi' kebe'
 kate llcha'be' le'e. 8 Na' cha' bi llonn Diosen'
 da sa'kzi'llo kat llontezllo da xhinnjen', zeje di'll
 bi nakllo xhi'nne', le yeolol be'nne ba none'
 ka xhi'nne', lloe' le'e da sa'kzie' kat llonkze' da
 xhinnj. 9 Yeololte xaxhna'llo basgore' lli'o yellrio
 ni, na' bago' ake' lli'o nez kat bi da xhinnj benllo,
 na' bdap aklloe' bara'nne, le ka' llaya'lkze gon
 ake'n. Bixha nna' yezikre llaya'l wzenayllo ke
 Xallo Diosen', nench na' ga't yel nban zejlikane
 kello. 10 Xaxhna'llon' chollzen' basgor ake' lli'o,
 na' bago' ake' lli'o nez kon ka lle'n akre'. Zan
 Dios na'n nnezre' bi da nak wen ke lli'o, na' dile'
 lli'o llonne' da sa'kzi'llo, nench gakrenen lli'o sollo
 gonllo da wen, na' gak ra'llda'ollon' yalle kan' nak
 ke Le'en. 11 Na' biteze da za'kzi'llo, chak llaken na',
 bi llazra'll-llo, zan kat ba bden na', llakrenen lli'o

gonllo da zej lixheje, na' llakrenen sollo nbarazlle lo yichjra'llda'ollo.

Diosen' gone' da sa'kzi'llo cha' bi wzenayllo ke'e

¹² Ke len na' lesó legón kan' llazra'll Diosen' bi yellie're. ¹³ Lesó legón da wen nench gakrenen be'nn ka' nna llakllejla'lle, akre gon ake' nench wzenay ake' ke Dios, bi kwej yichj ake' xti'lle'n.

¹⁴ Leyeyirj ka gonre sorenre yeolol be'nn kwasro, na' lewzenay ke Dios nench gak ra'llda'oren' yalle, le nono yellín gan' llia Diosen' cha' bi nak ra'llda'we'n yalle. ¹⁵ Legakrén lwelljre nench ni tore bi ganra'llre kan' nllie' Diosen' lli'o, le kat sollo bi gonllo kan' ne Diosen', llakllo ka to yay yi'x da bi lloe' latj chi'o bi da nazllo, na' llli'oll da xhinnjen', na' ka' wakte be'nn zanll gon da xhinnj. ¹⁶ Bi lljatilre no're bi nak no'r keré, na' be'nn byio bi nak be'nn keré. Na' bi wiere da nak da za'k rao Dios kan' ben be'nnen' golle da Esaú, bche'e ren yel wao, yel nak la'y dan' be'e Diosen' le'e dan' gorje' goke' be'nn nelle. ¹⁷ Nnézkzere bde na' gokra'lle' yezie' dan' bene' rao na'a be'nn bi'che'n, na' billbi gok gone' yeyake'n rao ne'e, la'kze to bllelle' billbi gok gone'. ¹⁸ Nlla'ren llak ke lli'o nna', kan' gok ke da xozxta'ollon' kana', kan' be'e Diosen' leake' ley ke'en. Kan' betje' rao ya' gan' nzi'i Sinaí, byechj bel yi' rao ya'n blle' llen, bayak xchole, na' bda be'. ¹⁹ Ben akre' bllell trompeten', na' ben akre' be'rén Diosen' leake' di'lle. Na' blleb ake' kwis, na' go'tyoe akre' Moisésen' bill we'rén Diosen' leake' di'lle. ²⁰ Blleb ake' kwis, le ba goll Diosen' leake' noteze cha' lljabi'y rao ya' na', llaya'l got ake' le'e wda'a ake'

le'e yej, leska' gon ake' la'kze no bayi'xe. ²¹ Na' da nlebraz xhen na' gok rao ya'n, rente da Moisésen' bne'e: “Leba' kwis, na' to xhiztita' kan' llaken.”

²² Lli'o llonlira'll-llo Criston', ba nakslllo txhen Dios be'nn zo zejlikane, na' ren yeolol angl ke'e ka' lla'a yebá llonxhen ake' Le'e, be'nn ka' nak be'nn zan kwis. Na' wak nnello ba jabi'ylo rao ya' gan' nzi'i Sión, leska' nzi'n Jerusalén da lli' yebá gan' zo Dios na'. ²³ Na' nakllo txhen yeolol be'nn lldop lllay llonlira'll ake' Jesucriston' gateze, be'nn nyoj ra ake' yebá na', le' libr ke Diosen'. Na' yeolol lli'o llonlira'll-lloe' na', nakllo ka to bi nell lo yo', bi si'i bien ke xaxhna'be'. Na' nakllo txhen Dios be'nnen' choyrawe' ke yeolol be'nnach cha' de do'l ke ake'. Leska' nakllo txhen be'nn ba wasa'te, be'nn gok be'nn wen rao Dios na', nna' ba nak ake' kan' lle'ne Dios na'. ²⁴ Na' nakllo txhen Jesús en' be'nnen' brarj xchen, nench bzorao llak da koben' bne Diosen' gak gakrene' be'nnach. Na' brarj xchene'n nench bnitrao Diosen' do'l kellon'. Na'llen' za'kll xchen Jesús en', ka xchen da Abelen' dan' brarje' kan' bet bi'che'n le'e.

²⁵ Da xhinnj kwis naken cha' bi wzenayllo ke Diosen' kate nne'e lli'o. Bene' nench bxha'kzi' da xozxta'ollo ka', kan' bi bzenay ake' xti'lle'n dan' be'ren da Moisésen' leake' yellrio ni kana', na' wsa'kzi'lle' lli'o cha' bi wzenayllo xti'lle'n, dan' lloe'rene' lli'o gan' zoe' yebá na'te. ²⁶ Le bxho' kan' betj Diosen' rao ya' Sinaín' nench be'rene' da xozxta'ollo ka' di'lle. Na' nna' ba bne'e: “Wllin lla kat gona' xo' ye to yellrio ni, na' kere yellrio nizen' xo', rente da llre'llo le' yebá na'n xiz aken.” ²⁷ Na' dan' ba bne'e gone' xo' ye to, zejen te ke

yeolol da ka' ben Diosen' dan' llre'llo, zan bi te ke Diosen', na' ke yeolol da wen da llone' da bi llre'llo. ²⁸ Ke len na' llaya'l we'llo yel llioxken ke Diosen', dan' gone' lljazollo nbaraz gan' llnebie' na', na' kere da te ke da wen na' gak kello gan' zoe' na'. Leska' llaya'l gakbe'llo be'nn za'k nak Diosen', nench wxenra'll-lloe' do yichj do ra'll-llo kan' lle'nre' na'. ²⁹ Le Dios kellon' nake' ka to bel yi', na' ll-lleyie' da bibi za'ke.

13

Dan' lle'ne Diosen' gonllo

¹ Sochga yel nllie' lo yichjra'llda'ore. ² Na' bi ganra'llre dan' llaya'l wrebre be'nn za'k zi't rillren'. Bal xozxta'ollo ka' breb ake' be'nn zi'te rill ake'n, na' breb ake' angl ke Dios, ni ke gokbe'e akzere'.

³ Llaya'l lljadinra'llre ke be'nn lwelljllo ka' lla'a rill ya nench gakerén akre'. Llaya'l gonre xhbab, gákere renkze re'n yo're rill yan'. Na' bi ganra'llre be'nn lwelljllo ka' bi da llsa'kzi' be'nne leake'. Na' llaya'l gonre xhbab, gákere renkze re'n llak ke re', kan' llak ke be'nn ka'.

⁴ Na' re' nchayna're yeololre lesó do ra'llre rao no'r keré, na' rao be'nn keré, bi tarenre be'nn yobre, le Dios na' wsa'kzie' be'nn lljatile be'nn yobre.

⁵ Bi sera'll-llo, llaya'l sollo yewello bi da da'o de kello, le Diosen' ba bne'e: “Bi ganra'lla' re', na' bi kwey yichja' re'.” ⁶ Ke len na' bibi de da llebllo, na' wak nnello:

Xanllo Diosen' zoe' llakrene' nada'.

Bi lleba' cha' bi da gone be'nnach nada'.

⁷ Lelljadinra'll be'nn ka' blla'a be'rén re' xti'll Diosen'. Lewayón xhbab kan' ben ake'n, lenni't lewxenra'll Dios kan' ben leake' na'.

⁸ Na' Jesucriston' lekze kan' nej nnase, ka'kze nake' nna' lla, na' ka'kze gake' ke chnare. ⁹ Bi we're latj siye'e be'nn re', bi di'll yobre da llzejnie' akre' re', le da xhen nlla'a llroe' llsede bale'. Zan nbaraz naken dan' llroe' Diosen' lo ra'llda'ollon', ni ke dan' nllie're' lli'o, len na' llakrenen lli'o, ker da ka' llasné be'nn ye'j gaollo. Ka nak da ka' ne ake' llaya'l ye'j gaollo nench yewé Diosen' lli'o, bi nna gakrenen be'nn ka' ne ka'.

¹⁰ Bxoz ka' be'e ake' da llaya'l we'e ake' kan' batna', na' bdao akte' bayi'x ka' bet ake'n. Na' dan' got Criston' ni ke lli'o, ba zi'llo yel nak la'y ke Diosen' ke dan' bene' na'. Na' bxoz ka' bi gak si'i ake'n. ¹¹ Na' be'nn ka' nak bxoz brao ke be'nn Israel ka', twej rao to iz llot ake' bayi'x, nench lljwa'a ake' xchenba'n lo yoda'on gan' nzi'i Latj Ga Llroe'rao Dios, nench llnnab ake' yezi'xhene' do'l ke ake'. Na' llzey ake' bayi'x ka' lloa' yellte.

¹² Na' ka'n gok ke Jesúsén' dan' bet ake' Le'e lloa' yell Jerusalén na', bzane kwine' nench na' bake'e do'l kellon' ren xchene' dan' brarje' na'.

¹³ Na'llen' llaya'l wxenra'll-llo Jesúsén', na' kwej yichjlo yeolol bi da benllo batna', la'kze cha' wie no be'nn lli'o kan' llonllon'. ¹⁴ Gateze zollo da te ke yellrio ni, zan llonkzillo rez yellinllo gan' llie' na', yell dan' bi te ke na'. ¹⁵ Dan' ba baka'a Jesucriston' do'l kellon', llaya'l we'llo yel llioxken ke Dios chak nna nbanllo, na' we'xhenlloe' kate we'llo xti'llen'.

¹⁶ Na' bi gatra'll-llo gonllo da wen, na' we'llo arke sa'kello we'llo gakrenllo be'nn bi de ke, le ka'n

llazra'll Diosen', na' llonxhenlloe' kat llonllo ka'.

¹⁷ Lewzenay ke be'nn ka' lle re' kan' lle'ne Diosen' gonre, na' legón kan' ne ake' gonre, le leake'n llwia llyi ake' re' nench gakerén ake' yichjra'llda'oren', na' leake' wadé ake' di'll rao Diosen', cha' akren' ben ake'. Lewzenay ke ake' nench yewé akre', na' dan' llon ake'n bi gaken da zede, le cha' bi wzenayre ke ake', bibi da wen gak keré.

¹⁸ Lennab nench gakerén Diosen' neto'. Nnézeto' llonto' kan' llazra'lle' na', na' lle'neto' gontezto' da wen. ¹⁹ Na' lla'tyoera' re' yelwillre Dios, nnabre gonne' latj le yedtia' gan' zore na'.

Llnnabe' rao Diosen' gakrene' leake'

²⁰ Na' nna' zo Diosen' nzoe' lli'o nbaraz. Le'en balis bashane' Xanllo Jesucriston' radj be'nn wat ka', le dan' brarj xchene'n le' yay cruzen', bzo-rao llak da kobe da bne Diosen' gone' gakrene' be'nn wxenra'll Le'e. Na' kere da te ke dan' bne'e gone'n. Na' dan' nllie' Xanllo Jesucriston' lli'o, nake' ka to be'nn llap xhi're, be'nn llon da wen kwis ren xhi'r da'o ke'e ka'. ²¹ Na' llnnaba' gakerén Diosen' re' biteze da yálljere nench sore gonre yeolol kan' lle'nre' na', na' gone' yichjra'llda'ollon' kan' lle'nre', dan' nombia'llo Jesucristo na'. Lewxenra'll Jesucriston' to chi'ze. Ka'n gakchga.

²² Be'nn bi'che, llnnabchga' bi gákere zed dan' bzoja' llnneyoera' re' ni, le ra'tzen' ba bzoja' re'.

²³ Na' llyixjwe'ra' re', be'nn bi'chllo Timoteon' ba balloje' rill yan', na' zoa' bexhe' ganni. Na' cha' ba byob bare'e ni, na' wchie' katen' yedwia' re' na'.

²⁴ Ka nak nada', llwapa' re' lliox ren be'nn brao ka' be'nn ka' llzejnie' re', na' llwia llyi ake' re',

na' leska' nollre be'nn nxenra'll Dios yeolol akte'
llwapa' lliox. Be'nn lwelljlo ka' za'k gan' nzi'i
Italia, leska' llwap ake' re' lliox.

²⁵ Dios na' gakrenchgue' re'. Ka'n gakchga.

**Di'Il dan' nsa'a yel nban (El Nuevo
Testamento en el Zapoteco de Yalálag)
New Testament in Zapotec, Yalálag (MX:zpu:Zapotec,
Yalálag)**

copyright © 2000 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Zapotec, Yalálag

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Zapoteco, Yalalag [zpu], Mexico

Copyright Information

© 2000, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Zapotec, Yalálag

© 2000, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022
d8abdc19-7872-5010-9ef1-465148ed0f0c